

Bydgoska fontanna Potop

---

autor: MYSZA

Fontanna Potop istniała w Parku Kazimierza Wielkiego w latach 1904–1943. Fontanna-rzeźba przez 39 lat była atrakcją turystyczną Bydgoszczy. Społeczny Komitet Odbudowy Bydgoskiej Fontanny Potop zamierza zrekonstruować to ogromnie interesujące dzieło artystyczne. Jest szansa, że dzięki ofiarności bydgoszczan ta niezwykła atrakcja powróci na swoje miejsce.

Historia Rzeźba przedstawiająca biblijny potop- grupę ludzi i zwierząt ratujących się przed wodą - stworzona została przez Ferdynanda Lepcke w 1904 roku i była jedną z najbardziej urokliwych rzeźb w Bydgoszczy. Stała się symbolem przedwojennej Bydgoszczy. Na jej tle robiono sobie pamiątkowe zdjęcia. Potop to efekt konkursu ogłoszonego w 1897 roku przez Krajową Komisję Sztuki Królestwa Prus na wodotrysk-rzeźbę w Bydgoszczy. Na konkurs wpłynęło 46 pac. Wygrał berliński artysta rzeźbiarz Ferdinand Lepcke (1866–1909). Koszt całego przedsięwzięcia według różnych źródeł wahał się między 110 tys. a 200 tys. marek. Rzeźba miała 6 metrów wysokości i została wykonana z brązu. Ściany basenu zbudowano z czerwonego piaskowca, stopnie – z szarego granitu, a otaczający chodnik ułożono w mozaikę. Fontanna przedstawiała sceny z biblijnego potopu. Było to wyobrażenie bardzo ekspresyjne: padają ulewne deszcze (imitowane przez strumienie wodotrysku), wody wznoszą się, ludzie i zwierzęta toną w wodnej kipieli. Na szczytach trzech wzgórz gromadzi się garstka istot, w śmiertelnej trwodze, resztkami sił szukająca ratunku. W centrum fontanny znajdował się mężczyzna, podtrzymujący lewym ramieniem omdlewającą kobietę. Drugą ręką usiłował wciągnąć na skałkę innego mężczyznę. U stóp skały leżała młoda matka, zmarła z wyczerpania, która zdołała jednak uratować swoje dziecko, bezradnie rozglądające się po wodnej pustyni. Obok wdrapował się lew, nieczyniący jednak szkody ludziom. Była to główna figura, dominująca nad pozostałymi, usytuowana w centrum niecki fontanny. Drugą figurę stanowiła samotna niedźwiedzica, z głową skierowaną na wschód i prawą łapą uniesioną, opartą o skałę. W zaciśniętej paszczy trzymała bezładne, martwe ciało małego niedźwiadka. Trzecia część rzeźby nawiązywała do mitologii greckiej. Przedstawiała scenę walki człowieka z oplatającym go wężem morskim, na wzór grupy Laokoona. Twórca oddał wysiłek mięśni i napięcie podczas tych zmagañ. 7 stycznia 1943 roku decyzją okupacyjnych władz miasta rozpoczęto rozbiórkę fontanny. Niedźwiedzica z niedźwiadkiem, człowiek opleciony węzami i główna część rzeźby przedstawiająca mężczyznę ratującego innych od fal zostały przetopione na uzbrojenie. Bydgoska fontanna Potop miała dwie kopie: pierwsza znajdowała się w rodzinnym mieście rzeźbiarza w Coburgu (Bawaria), jednak bez dwóch bocznych rzeźb, a druga – w Eisleben (Sachsen-Anhalt). Ta ostatnia podzieliła los bydgoskiego Potopu. Po II wojnie światowej z fontanny zachował się jedynie basen, zaś rzeźba została zastąpiona czterema kamiennymi rybami tryskającymi wodą, autorstwa Józefa Makowskiego. Potop dziś Od 2006 roku trwa rekonstrukcja rzeźby. Stowarzyszenie Odbudowy Bydgoskiej Fontanny Potop chce odtworzyć rzeźbę w parku Kazimierza Wielkiego. Jest szansa, że dzięki ofiarności bydgoszczan ta niezwykła atrakcja powróci na swoje miejsce. Nowy Potop na wzór starego rzeźbi dla Bydgoszczy Michał Pronobis. W kwietniu 2009 roku po 67 latach na swoje miejsce wróciła już niedźwiedzica z niedźwiadkiem a po niej 30 czerwca 2010 roku odnowiono człowieka oplecionego węzami. Odtworzono także zabytkową mozaikę. Najpiękniej prezentuje się mozaika bazaltowa w postaci kręgow i morskich fal, jaką jest otoczona fontanna. Jej fragmenty pochodzą z oryginalnej mozaiki, która leżała w tym miejscu przez prawie pół wieku, zanim zalano ją asfaltem.